

DET DANSKE FILMINSTITUT / DANISH FILM INSTITUTE

CINEMATEKET

15. AUG — 16. SEP

Arabian Nights

2022

CINEMATEKET
GÜTHERSGADE 55, KBH. K.
TLF. 33 74 34 12
CINEMATEKET.DK

 Dansk-Arabisk
Partnerskabsprogram

KOBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR TVÆRSKULTURELLE
OG REGIONALE STUDIER

IMS
part of the way for good innovation

Globalnyt
EN KØBENHAVNER I UDVEJLING

Little Palestine: Diary of a Siege

Communion

Soula

The Alleys

From Cairo

Souad

FESTIVALAVISEN er skrevet af Cinemateket og udgivet af Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram.

REDAKTION: Rasmus Brendstrup.

FILMBESKRIVELSER: Ali A. El Zalaf, Sol Khorshid Woloszynski Tadayoni, Julie Holm Hahnemann, Tobias Lynge Herler, Rasmus Brendstrup.

GRAFISK PROFIL: Emil Holtoug / Polygraphic.

FESTIVALPLAKAT OG AVISLAYOUT: Daniel Gerlach Christensen / The Sidekick

COVER ARTWORK Designer Wissal Laabidi og fotograf Samy Snoussi

VELKOMMEN TIL Arabian Nights

2022

Arabian Nights er en festival, der prøver at formidle de mange dimensioner, som samfund, kunst og debatter i den arabiske verden rummer. Her møder du på film både dæmningsarbejderen, bureaukraten, gynækologen, fodboldspilleren, aktivisten og den langhårede professor m/k.

Festivalen har særlige temaaftener om bl.a. tunesisk, palæstinensisk, egyptisk, saudisk og marokkansk film og kultur, ikke sjældent garneret med serveringer og musik. Cinematekets Asta Bar er vores samlingssted og hyppige samtalerum.

Et gennemgående tema er kvindernes blik på de seneste års samfundsforandringer i forskellige hjørner af den arabiske verden. Her er ordet de unge kvinders, feministernes og protestsangernes. Og de tør tage det!

Endnu et højtaktuelt tema er den kulturelle produktion i den ellers konfliktladede relation mellem Palæstina og Israel. Hvad tænker de få, der tør samarbejde på tværs af politiske, religiøse og historiske kløfter?

Festivalen kunne ikke være blevet til uden opbakning. Varm tak til NASIM (Netværk af Studerende og Interesserede i Mellemøsten), Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram, Globalnyt, International Media Support, Shalom samt Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier på Københavns Universitet.

Rigtig god festival!
Rasmus Brendstrup, programredaktør og festivalleder / Cinemateket

NÅR FILM FORANDRER VIRKELIGHEDEN

MØD NOGLE AF DEM, FOR HVEM FILM GÆLDER LIVET

Af Rasmus Brendstrup

Samaher Alqadi. Privatfoto.

"Jeg tror på, at de ting, man ikke må sige, er enormt vigtige at sige – måske fordi man ikke må. Og det er vigtigt at tale om, hvorfor man ikke må sige dem."

Sådan siger Samaher AlQadi, instruktøren af 'As I Want'. Hun lavede filmen i protest mod en venindes voldtægt – og med fuld risiko. Hun fortæller selv i filmen om sin frygt og om lignende oplevelser. Det er en personlig og smertelig film, der har som tydeligt mål at skabe debat og forandring.

"Jeg så, hvordan stærke kvinder omkring mig reagerede på uretfærdighederne. Disse kvinders styrke gled over i min egen krop og fik mig til at tale højt."

INGEN FILM ER FOR ALLE

Filmen er blevet til med støtte fra International Media Support, en organisation med hovedsæde på Nørregade i København. Her sidder Rasmus Steen og er med til at udvælge de projekter, der kan skabe gode film, men endnu vigtigere: Film, der kan forbedre forholdene i den arabiske verden.

"Vi støtter 20-30 film om året – og udelukkende dokumentarfilm, der på en eller anden måde berører menneskerettigheder. Og vi har bevidst en meget bred forståelse af begrebet," siger Rasmus Steen.

"Vi tror på, at der er potentiale til forandring i film. Men det sker ikke ved bare at få optagelser i kassen. Vi har et mantra, som vi indskærper vores partnere: En film er først en film, når den møder sit publikum. Igennem en films tilblivelse skal vi gøre os klart, hvem filmens primære målgruppe er, inden den laves færdig – for målgruppen er med til at definere dens form. Målgruppen kan aldrig være 'alle', selv om det ofte er det spontane svar, man får fra unge debuterende instruktører. Der skal vi være specifikke – og filmmagerne skal selv drive den proces."

DET NYE UKENDTE

"Hvis vi tager 'As I Want' som eksempel, så definerede vi til sidst målgruppen til at være decision-makers og magthavere. Dem, som kan gå ind og reformere praksisser. Og for at få dem i tale, var det vigtigt med evidens – Samaher

skulle have optagelser, som ikke var set før. Det er dette "nye ukendte", der får fx politikere til at reagere," siger Rasmus Steen.

Har de så det, og hvordan evaluerer I det?

"Vi har for eksempel støttet en film fra Egypten om en pige på 12 år, der er vægtløfter. Filmen har kvindelig instruktør. Den oprindelige film på 90 minutter er nu klippet om til en børnevenlig udgave på 45 minutter, som instruktøren rejser rundt og viser på skoler over hele landet for at nåde unge. Det at se en pige forfølge sine usædvanlige drømme og lykkes med det – det får skolepigerne til sidde med åbne munde. Og drengene vænner sig til, at det er en kvinde, der formidler historien."

Man kan se på filmudbuddet, at kvinderne har taget over som toneangivende på dokumentarområdet – hvorfor tror du, de har det?

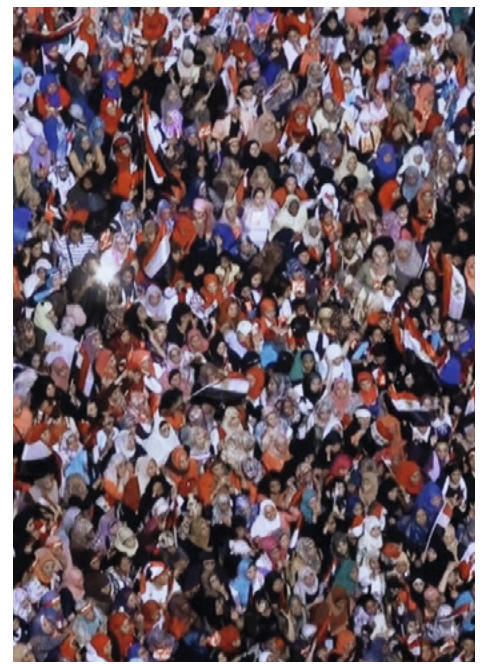
"Jeg har brugt år på at finde svaret på det spørgsmål! Og jeg har ikke nødvendigvis svaret, selv om jeg har spurgt mange kvinder til råds. Men en mulig del af svaret er nok, at filmmediet er mere frit, hvor der ikke nødvendigvis sidder en gammel mandlig chefredaktør for bordenden og vender tommelfingeren op eller ned. Vi arbejder intensivt på at få kvinder og minoriteter ind som kvalitetsgaranter i vores filmudvikling."

Samaher AlQadi er en af dem, der har kunnet mærke tiltroen fra International Media Support.

"Det er ikke nemt at lægge sin egen historie ud. Det er som at hænge sin families snavsede vasketøj til skue. Men jeg er nået til et punkt mentalt og sjæleligt, hvor jeg ønsker at bryde med min frygt og min skam – og det håber jeg, at jeg kan inspirere andre kvinder til også at gøre."

• På årets Arabian Nights er fire film støttet af International Media Support: 'From Cairo', 'As I Want', 'Light Upon Light' og 'Little Palestine (Diary of a Siege)'

• International Media Support deltager ved flere af arrangementerne under festivalen – se cinemateket.dk.

MAN 05/09 19:00 + FRE 16/09 21:30

AS I WANT

Samaher Alqadi 2011 / eng. tekst / 88 min.

'As I Want' væver dokumentation af hverdagschikanen mod kvinder, et voksende kvindeoprør og fortsatte politiske spændinger sammen med et hjerteskrærende selvportræt. Et kraftfuldt manifest for kvindens ret til selvbestemmelse.

Vi starter tilbage i tiden, den 25. januar 2013. På toårsdagen for protesterne i Egypten, der førte til præsident Hosni Mubaraks fald, samles en stor menneskemængde på Tahrir-pladsen i Cairo. Aftenen bliver lyst op af fyrværkeri, slagsange og vajende flag, men i de store menneskemængder bliver flere kvinder udsat for seksuelle overgreb, chikane og grov vold. En af disse kvinder er instruktør Samaher Alqadis bedste veninde.

For Samaher Alqadi bliver hendes kamera både hendes beskyttelse og hendes våben i den protest, hun påbegynder som reaktion. Hun lader sit lange hår falde, smører sine øjne med kohl og klæder sig, som hun vil. Med et håndholdt kamera i den ene hånd og en køkkenkniv i den anden begynder hun sig ud i Cairos gader, der allerede ulmer af både politisk protest og maskulin frustration.

Men kameraet er også et spejl, der tvinger Samaher Alqadi til at se sig selv i øjnene og genbesøge hendes position som palæstinensisk kvinde i Egypten, som datter til en konservativ kvinde – og som mor til snart to drenge.

TIRS 30/08 16:45

LIGHT UPON LIGHT

Christian Suhr, 2022 / eng. tekst / 78 min.

En dag gav hans egyptiske ven den danske Mellemøst-antropolog Christian Suhr et godt råd: Hold op med at fokusere på alt det mørke i, og se i stedet på lyset. Syv år senere er Suhr klar med en film, der gennem menneskelige møder og et åbent sind tager os med til Cairo, langs Nilen og ud i ørkenen for at forstå hvad lyset betyder for de folk, han møder undervejs. **EVENT** Mød instruktøren til Q&A i forbindelse med visningen.

From Cairo

TIRS 16/08 16:45 + SØN 21/08 17:15

FROM CAIRO

Hala Galal, 2021 / eng. tekst / 64 min.

Juryens Pris på Malmö Arab Film Festival gik til denne dokumentar om tre kvinder, der brænder for skabe plads til flere stemmer og nuancer i Egypten. Heba forsøger at finde plads i sit liv som enlig mor og fotojournalist til at skabe kunst der bl.a. sætter fokus på kvindernes kropslige tilværelse. Den målrettede Aya balancerer familie, religion, hobby, filmkunst og kontaktsporten roller-derby. Dokumentarinstruktør Hala Galal indfanger deres liv – og deler sin egen frygt.

TORS 01/09 16:30 + MAN 12/09 17:00

LITTLE PALESTINE: DIARY OF A SIEGE

A. Al-Khatib, 2021 / eng. tekst / 89 min. (134 min. inkl. talk)

Yarmouk-distriktet i Damaskus husede fra 1957 til 2018 den største palæstinensiske flygtningelejr i verden. Fra 2013 blev stedet belejret af regimet af frygt for oprør. Yarmouk blev afskåret fra resten af verden – ingen tilførsel af mad, medicin og elektricitet udefra. Filmen dokumenterer inderfra den måde, beboerne stod imod bombninger og sult med våben som musik og glæde. **EVENT** Talk med den udstillingsaktuelle syriske kunstner Khaled Barakeh den 1. september.

ONS 24/08 21:15 + TORS 08/09 16:30

THE DAM - NÅR NATUREN SLÅR IGEN

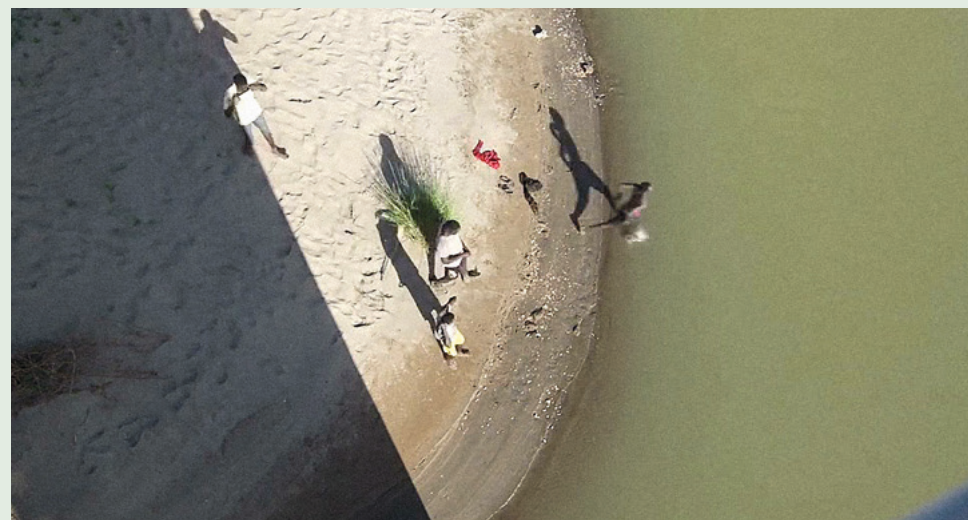
Le Barrage / Ali Cherri, 2022 / eng. tekst / 81 min.

'The Dam' er en film for sanserne. En film, hvor mudder, kroppe, mørke og mystik sammen skaber en grundstemning af noget basalt, nærmest primært. Det er sådan, dæmningsarbejdere tager sig ud i Ali Cherri kunstneriske og symbolvågne linse. "Som at se på malerier, hvor hver en indstilling kunne skæres ud og hænges op på en gallerivæg," skrev filmbladet Screen ved premieren i Cannes. Brølet fra en dæmnings vanddyser højt oppe taler på lydsiden sit truende, gutturale sprog. Om naturen, der kun nødtvungent lader sig indespærre bag den enorme kinesiske finansierede konstruktion.

På denne sanseberusende og fascinerende baggrund folder sig en historie ud og dæmningsarbejderen Maher, der på motorcykel kører langt fra arbejdspladsen og i nattens mulm bygger en mystisk figur af mudder. Måske en golem, en jordfigur, der er tænkt til at komme til live?

Manden bag filmen, Ali Cherri, er libanesiske skulptør, installations- og videokunstner med tordnende succes. Han har nyligt udstillet på National Gallery i London og er blevet prisbelønnet for videoinstallation 'Of Men and Gods and Mud' (2022) på kunstbiennalen i Venedig, hvor den endnu kan opleves. Men man kan også nøjes med at tage i Cinemateket. For faktisk er 'The Dam' en slags søsterværk til videoinstallationen.

Begge tager afsæt i Merowe-dæmningen i Sudan. Dens konstruktion i begyndelsen af 2000'erne før

te til fordrivelse af mere end 50.000 mennesker og tvungen flytning af familier fra deres land ved floden ind i den ugæstfri nubiske ørken.

"I 2017, da jeg første gang besøgte Merowe-dæmningen, en af de mest ødelæggende dæmninger i verden, var det starten på spændinger mellem Egypten og Etiopien om adgang til vand," har Ali Cherri udtalt til Artnet.com.

"Jeg er interesseret i vandets historie og udvikling, og også de sociopolitiske implikationer vedrørende adgangen til vand – vandets magtpolitik." Nilen er også andre steder opdæmmede af bl.a. Aswan-dæmningen og G.E.R.D. (Grand Ethiopian Renaissance Dam). Sidstnævnte har udløst spændinger mellem Sudan, Etiopien og Egypten om kontrol med vandforsyningerne og bragt nationerne tæt på krig. Cherri antager, at krigen i det 21. århundrede vil handle om vand.

I baggrunden af 'The Dam' hører vi nyhedsrapporter om oprør og protester i Sudan rettet mod Omar al-Bashir, som nåede at sætte byggeriet i gang, før han blev afsat ved et militærkup i 2019.

På den måde bliver 'The Dam' mangelaget: Både lokal og universel. En politisk film, men måske især en film om menneskets plads i den natur, der måske tager kontrollen over jorden tilbage. Og om, siger Ali Cherri, hvordan de levende og de døde kan omskrive historien.

The Alleys

TORS 01/09 21:00 + TIRS 13/09 21:30

THE ALLEYS

Bassel Ghandour, 2021 / eng. tekst / 116 min.

Coen-brødrene har fået en arving østpå i skikkelse af jordanske Bassel Ghandour. I et sladderpræget kvarter i Amman går en småsvindler lovligt langt for at være sammen med sin elskerinde. Desværre går hendes mor længere for at sætte en stopper for affæren! "Med sin ekstremt sjove antihelte-krimi og karismatiske rollebetæning af fordømte og rebeller vil 'The Alleys' forblive i dine i tanker og hjerte, længe efter at sidste afdrag er betalt," skrev en anmelder rammende.

MAN 15/08 19:00 + ONS 07/09 16:30

CASABLANCA BEATS

Haut et fort / Nabil Ayouch, 2021 / eng. tekst / 121 min. inkl. introduktion; 146 min. inkl. rapkoncert

Den kendte rapper Ismail (Ismail Adouab) ruller ind for at lede en række workshops i et kulturcenter i Casablanca. Med *no bullshit*-manerer er han klar til at præge byens teens! I gruppen af unge er der genertid, glimt af talent, konstant virkelyst – og autentiske diskussioner om religion og politiske tabuer. **EVENT** Marokkansk reception den 19. august og rapkoncert med unge solister fra Mellemøsten den 7. september.

Casablanca Beats

MAN 29/08 16:30

TALK OM PALÆSTINA OG FILMEN: KULTURKLØFT ELLER KULTURBRO?

Gratis talk / eng. tale / 60 min. inkl. debat

Som optakt til filmen 'Let it be Morning' har vi inviteret den israelsk-arabiske Eyal Sagui Bizawe til at diskutere fortid, nutid og fremtid for det tværkulturelle og ikke spor nemme formidlingsprojekt, han selv har været del af (bl.a. med en film om identitetssammenblandinger). "Arabisk jøde er måske det mest irriterende og raserifremkaldende ordpar i den israelske offentlighed," siger han. Fri entré, men husk billet.

MAN 29/08 16:45 + ONS 07/09 21:15

LET IT BE MORNING

Eran Kolirin, 2021 / 90 min.

Sami (Sami Bakri) er israelsk araber og har på overfladen det hele: Firmagoder og bevægelighed, israelsk statsborgerskab, smuk hustru og børn. Men til bryllupsfest for broderen aner vi en tomhed under overfladen: Sami danser ensom i en tom nabobygning og bliver snart mindet om sine privilegier, da huse bulldozes i byens udkant. Sami presses til at mærke, hvor stor hans arabiske solidaritet egentlig er. Endnu en perle af manden bag 'The Band's Visit'.

TORS 18/08 18:45 + ONS 14/09 19:00

THE STRANGER

Al Garib / Ameer Fakher Eldin, 2021 / eng. tekst / 112 min.

Adnan er læge, opvokset og bosat i de besatte Golan-højder i Syrien. Der er tåget og tilsneet og fyldt med ruiner fra seksdagskrigen i 1967. Men det er det hjem, Adnan kender. Og der er sprut at finde. Men en dag ser Adnan en såret mand på den anden side af hegnet. Manden er en syrisk kriger. Adnan tøver som den læge, han trods alt er, med at forsøge at holde den unge kriger i live. Kan mødet åbne Adnans sanser og redde ikke ét liv, men måske to?

VORES ALMINDELIGE VANVID

FIRE HURTIGE TIL 'COMMUNION'-SKUESPILLER
OG INSTRUKTØR NÉJIB BELKADHI

'COMMUNION' FORTÆLLER EN MEGET SPECIEL HISTORIE. HVORDAN ER DEN BLEVET TIL?

Filmen er skrevet og filmet i Tunis under COVID-nedlukningen i 2020. Da vi tog hul på måned nummer to med indespærring, blev det psykisk udfordrende for mig. Isolationen begyndte at dræne mig, mørke tanker sneg sig ind.

Jeg har en psykotisk onkel, og det var lidt, som om hans spøgelse dukkede op igen. Han var allerede fanget i sin sygdom, så hvordan ville han have oplevet en 'dobbel' indelukning?! Det var derfra filmens centrale idé kom. At lade kameraet vise verden set med Kais' blik, at lade os opleve hans sindstilstand. Jeg tror, at det er her, filmens og karakterernes mærkelighed ligger.

SAMTIDIG FORESTILLER JEG MIG, AT MANGE MENNESKER VIL GENKENDE SIG SELV I DEN?

Ja, for rammerne realistiske. Filmen er forankret i en hverdag, som alle har oplevet. Den afslører vores svagheder stillet over for en helt ny situation, vores mentale skrøbelighed. Faktisk udviklede vi jo alle i denne periode en aldeles bizar adfærd: Vi desinficerede vores mad, forbød os selv at røre ved hinanden. Vi byggede hver især en uigennemtrængelig boble. Jeg tror, filmen taler til folk, fordi den fortæller om vores tilbøjelighed til at udvikle dette kollektive og almindelige vanvid.

HVAD HAR RESTRIKTIONERNE BETYDET FOR DIG?

Vi havde forbud mod at filme. Vores fag var blevet ubrugeligt og ubetydeligt. Filmen var for mig en modstandshandling. Jeg skrev 'Communion' på fem dage.

Jeg vidste fra starten, at den ville blive meget anderledes end mine foregående film. Den skulle hjemme hos mig og enkelte naboer, med et minimalt hold og uden budget. Vi filmede med et kamera beregnet til fotografering, brugte naturligt lys om dagen og kun ganske lidt kunstigt lys i natsscenerne.

Det var en baglæns proces: Jeg beskrev begrænsningerne – og skrev så manuskriptet ud fra dem. Forberedelserne varede ti dage, og selve optagelserne var et kapløb med tiden. Vi optog hele filmen på to en halv uge med et meget lille hold og var nødt til at 'stjæle' os til at filme det tomme Tunis under nedlukningen, fordi vi ikke havde tilladelse til at optage.

HVEM HAR LAVET DEN GENIALE PLAKAT? OG HVAD SYNES DU SELV, DEN FORTÆLLER?

Det er grafisk designer Wissal Laabidi, der har lavet den af fotos taget af Samy Snoussi. Den oprindelige idé var at lave et kombineret billede af de tre hovedaktører inspireret af den franske kunstner Brno Del Zous 'fotoskulpturer'. Det blev dog for abstrakt til en filmplakat. Men så fandt Wissal på at bruge de separate fotos i en mere almindelig komposition og 'vride' øjnene. På den måde er ansigterne genkendelige, samtidig med at flere ting antyder det vanvid, der sniger sig ind undervejs i filmen: De skæve øjne, kattens hale, det sort/hvide. Det var præcis, hvad vi ønskede: En plakat, der sætter stemningen for filmen.

MAN 15/08 19:00 + TIRS 06/09 19:00

COMMUNION

Néjib Belkadhi, 2021 / eng. tekst / 96 min. (116 min. inkl. Q&A)

Et ægtepar, en kat og en virus. Så få ingredienser skulle skuespiller og instruktør Néjib Belkadhi (tidligere æresgæst på Arabian Nights 2019 med 'Look at Me') bruge på at lave den sorte komedie 'Communion', der har vundet hovedprisen på bl.a. New York International Film Festival. Det er en film, som alle vil kunne spejle sig i, græde med og grine ad, selv om personerne i den slås med andet og mere end blot isolation.

Under Tunesiens corona-nedlukning arbejder kvinden Sara (Souhir Ben Amara) hjemmefra. Hun er i den humanitære sektor og hjælper vestafrikanske

flygtninge i nød. Det er noget lettere end at fikse end de hjemlige kriser. Hendes mand Kais (Belkadhi) har en temmelig forstyrrende psykose, muligvis nedarvet, og står uden medicin, fordi alt er udsolgt. Det kaster ham ud i mildt sagt uortodokse løsninger udi både lægemidler og selvbeskyttelse.

De har finurlige ritualer, der mimer det normale liv med mennesker omkring dem, men også kriser med forældre, naboer og lurende jalousi. Intet er, som det plejer. Det er, som om mennesket må genopfinde sine regelsæt. Kun huskatten Bagheera synes at smile bedrøvelende.

MAN 15/08 21:30 + TORS 08/09 21:30

GOLDEN BUTTERFLY

Fartattou el thahab / Abdelhamid Bouchnak, 2021 / eng. tekst / 90 min. (100 min. inkl. intro)

Ikke for sarte sjæle: Tænk 'Henry: Portrait of a Serial Killer' krydset med 'Narnia' – så har du også en idé om, hvor udkaldet denne film er! En mand med exceptionelt kort lunte fatter omsorg for en mystisk ung dreng, som er truet af blindhed. Han beslutter sig for at tage drengen med på en rejse og vise ham "ting, han aldrig har set før" – og holder, hvad han lover! **EVENT Reception** inden visningen 15. august.

ONS 17/08 19:15 + TIRS 30/08 19:15

HALAL CINEMA

A. Boukhris, 2021 / eng. tekst / 68 min. (98 min. inkl. debat)

Smuk, hjertevarm dokumentar om nutidens religiøse Tunesien – med biografen som prisme og med en højst usædvanlig talsperson: Den filmelskende imam Ali Khatib, der ikke bare taler for filmmediets potentiale som formidler af dannelse og etik. Ali vil såmænd istandsætte og genåbne en biograf, der har stået lukket i 25 år i byen Ksour Essef. Filmen er fyldt af nostalgi og optimisme. Men kan man reformere islam lokalt via god filmsmag? **EVENT Debat** den 30. august.

ARABISK FEMINISME

HVAD ER DET EGENTLIG? TO FORSKERE GIVER DERES BUD.

Af Rasmus Brendstrup

"Generelt anses det for at være problematisk at opdele islamisk feminisme i adskilte bølger. Men jeg synes faktisk, det er ret enkelt. Først var der statsligt organiseret feminisme, så den islamiske feminisme, som foregik mere på undergrundsmåner. Og endelig den liberale feminisme, der har flere ansigter."

Hun har drivende vådt hår og duggende briller efter en københavnsk byge. Alligevel har hun åbnet sin bærbare computer og er begyndt at fortælle om den islamiske feminisernes udvikling, allerede inden jeg har fået sat kaffekopperne på bordet.

Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud. Privatfoto.

ESSENTIELLE FORSKELLE

Hun bobler af iver, Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud. Til dagligt forsker hun i køn og arabisk kultur ved Aarhus Institute of Advanced Studies. Hun har kun en enkelt dag som underviser på Københavns Universitet, så skal hun retur – men hun tager gladeligt en metro og en byge med, hvis hun kan dele ud af viden om sit felt. Så nu sidder hun i Cinemateket og giver perspektiv til nogle af årets festivalfilm. Masser af perspektiv.

En gennemgående pointe er, at selv om der kan tegnes bølger på en tidslinje, så er forskellene mellem de arabiske lande helt essentielt at få med. Nogle lande har ens politisk struktur, andre samme uafhængighedshistorik. Nogle har gennemgået et arabisk forår. Men ingen er helt ens.

"Jeg har selv boet to år i Oman og undervist på universitetet der, og 90 procent af mine elever var piger. De får god uddannelse og solide jobs. Mønsteret er meget det samme i Saudi Arabien," siger Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud og fortsætter:

"Det giver kvinderne i Golfen visse forspring, ikke har i for eksempel Sudan eller Egypten, hvor jeg selv er fra. Her arbejder flertallet af kvinder i uformelle jobs på markeder, i landbrug og så videre. I Golflandene er det i højere grad formaliserede stillinger i offentligt eller statsligt regi, og der følger sociale goder og forsikringer med."

FEMINISTERNE SAMLER SIG ONLINE

- Er feministe og feministiske bevægelser i den arabiske verden en reel politisk faktor?

"Det er nok et definitionsspørgsmål. Efter uafhængighedsbølgen i 60'erne gjorde Tunesiens præsident Bourguiba og Egyptens præsident Abdel Nasser det ret kloge, at de målrettede organiserede kvindelige reformtænkere under statslige organisationer. Så kunne man overskue og kontrollere dem. Tunesien er i dag det mest progressive land i den arabiske verden," siger Jihan og understreger, at det ikke kun skyldes stats-feminisme i 70'erne – og at meget er forandret siden dengang. Hun tager en indånding.

"I Saudi Arabien må de stadig ikke samle sig organisatorisk, for der er jo ikke en gang tilladt en politisk opposition, der kan diskutere. Men feministerne samler sig online i dag – og de er dygtige til det. Da det arabiske forår ramte mange af de arabiske lande i 2011, blev Golflandenes regimer naturligt nok bange for revolution og forandring. De har siden prioriteret at øgede økonomiske og sociale rettigheder til kvinder for at mindske presset."

- Nogle mener, at regenten Mohammed Bin Salman prøver at imponere omverdenen?

"Ja, han bliver beskyldt for at give symbolske rettighedsgaver for at fremstå progressiv. Men jeg tror ikke på, at han ville gøre det, hvis ikke der var et stort pres på ham indefra. Han er ikke bare godgørende, fordi han har lyst. Antallet af love, der ændres i øjeblikket, er meget stort sammenlignet med tidligere. Retten til at rejse alene som kvinde, køre bil, de mandlige værgers dominans, og så videre. Det er rettigheder, der præger hverdagen. I nabolandet Kuwait handler debatterne om helt andre ting: Kvindedrab og aresrelaterede overgreb."

ET PEJLEMÆRKE

En af Jihans fagkolleger på universitetet i Uppsala, Hasib Nasiri, har per email klædt mig lidt på til samtalen. Han har blandt andet skrevet:

"Marokkanske Fatima Mernissi, der døde i 2015, er en paradigmatiske skikkelse i 20. århundrede, når det gælder islamisk tænkning. Hun opnåede en del anerkendelse, mens hun levede – hun modtog bl.a. Erasmusprisen i 2004 og fik flere af sine bøger oversat til over 20 sprog – men hendes originalitet og indflydelse skal ikke blot vurderes på formel anerkendelse. Siden udgivelsen af hendes debutværk 'Beyond the Veil' i 1975 og særligt hendes koranfortolkning 'The Veil and the Male Elite' fra 1987 har hun været et pejlemærke for islamisk feministisk tænkning."

Men rimer den analyse med Jihan Mohammed Zakariya Mahmouds udlægning, hvor forskellene gør det svært at sammenligne tværs af grænser – for ikke at tale om mulighederne for at samle sig? Kan man overhovedet tale om en fælles islamisk feminisme?

Jihan svarer klart ja.

"Det synes jeg, Fatima Mernissi var en strålende intellektuel, der brugte koranen til at skelne mellem den tekstlige islam og fortolkningerne af den. Hun sagde, at hvis der er et samfundsproblem, der ikke er beskrevet i koranen, så er det de statsligt definerede fortolkninger af koranen, man skal se på. Og måske lave om. Den tankegang kan sagtens implementeres i lande med forskellige styreformere og udfordringer."

"Det er på tide at omskrive muslimernes historie, at gå hinsides imam-kalif-præsidentens islam, hinsides paladset og dets ulama, at gå hinsides overherrerens islam"

Fatima Mernissi

SIMPELTHEN MENNESKER

- Ser du filmmediet som et middel til empowerment af islamiske feministe?

"Helt klart. Filmmagerne skriver sig ind i en udvikling, hvor man taler mere direkte. Den unge generation ved, hvad de taler om. De er del af samfundet, engagerer sig. Og de tør vise selvstændighed på forskellige planer. For eksempel klæder de sig mere konservativt end generationen før dem. Mange af dem går med hejab af eget valg."

- Kan du forklare, hvordan feminismen hænger sammen med det konservative look?

"Det hænger ikke nødvendigvis sammen. Min søster bærer også hejab, uden at hun er islamisk feminist. Hun synes simpelthen, det er en god ting. Så det hænger ikke så enkelt sammen. Når 90 procent af egyptiske kvinder går med hejab, er det for manges vedkommende for at beskytte sig selv mod dem, der ville chikanere dem, hvis de mente, at de skulle rette op på deres livsstil. Vi faker det."

Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud beskæftiger sig i sin forskning især med arabisk litteratur, og det er også derfra, hun ofte bruger eksempler.

"Rajaa Alsanea er en ung saudisk kvinde har skrevet en berømt saudisk roman, 'Girls of Riyadh'. Hun bærer selv slør, men hendes roman er et stærkt feministisk værk, der handler om kvinder, der ryger, drikker etc. De variationer er der bare. Ikke fordi vi ikke er muslimer. Vi er simpelthen mennesker, der løbende forhandler med Gud. Og det er ikke nogen stor synd at ryge."

- Men er det ikke det klassiske billede af korrekt islamisk livsstil, der er under opløsning?

"Ikke alle kristne følger biblen. Vi går alle sammen lidt i opløsning, og på mange planer," smiler Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud.

- Jihan Mohammed Zakariya Mahmoud er egyptisk forsker aktuelt bosat i Danmark. Hun vil på Arabian Nights' kvindedag den 5. september være med til at introducere og diskutere filmene 'As I Want' (Samaher Agha, 2021) og 'Soula' (Salah Issaad, 2021) og derimellem deltage i en samtale om feminisme i den arabiske verden. Samtalen er gratis og foregår i Asta Bar Kl. 18.30.

- Hasib Nasiri er dansk-afghansk filosof med speciale i religion, kønsforskning og politisk teori – og krydsfelterne mellem dem. Han er ansat ved Uppsala Universitet, men kommer hjem til Danmark og Arabian Nights den 16. september for at introducere Fatima Mernissi og filmen om hendes liv, 'Fatema, the Unforgettable Sultana' (Mohammad Tazi, 2022). Læs mere om om filmen her på siden.

Hasib Nasiri. Privatfoto.

Fatima Mernissi

Fatema, the Unforgettable Sultana

TIRS 30/08 19:15 + FRE 16/09 19:00

FATEMA, THE UNFORGETTABLE SULTANA

Fatema, la sultane inoubliable / Mohammed Abderrahman Tazi, 2022 / eng. tekst / 100 min. inkl. intro

Denne helt nye dramatisering af hendes liv viser marokkanske Fatema Merniss (1940-2015) enorme betydning for mellemøstlig og global feminisme. Vi følger hendes liv som ungt menneske, forsker, aktivist og på den store politiske scene. **EVENT** Marokkansk reception efter visningen den 30. august. Foredrag ved Hasib Nasiri den 16. september (se side X). **Harcias** dolliquoosto officivt invellaut magni dolupta turiatur, simaximo eturibus. Um volorro minum volestota dis as aceria cum quas simus. Experum quibus, eatis sed ut mi, quat od quatest,

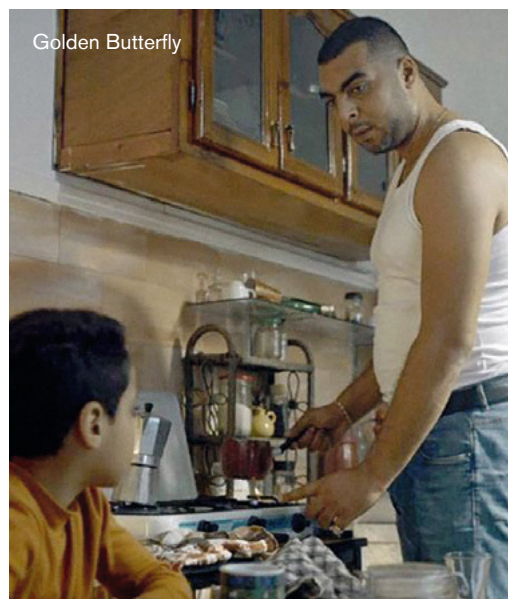
vende aut unt, sin repta corio eum que nus, nullori busciliuquam ipid ut aut lit doluptatis alit, simaio quan **BE** iti tota ne nit untius, totatqu idebiss entorro... fugia pedit, quaero invell ilia coreprorum quis im dest occupatam, utat aliae nobissi consequi aut laboriorem ut enimaion nonsera doluptat. Puditatium que conseru ptaquo dolupta spicabo. Tam, odi ut pe volor sit faccabo. Ficiiscidit incte nonseni musam, sit ut ention ent eat ulliqui cor sitae pe nonsectum dolupti quis erum asi bla et venempore venis quaest hic tem elit voluptus aut morepra quam expl aut eaquantum re, cum laborum landusam qui volecusquinto.

KALENDER

MANDAG 15. AUGUST

ÅBNING + TUNESISK AFTEN

19.00: Communion (Néjib Belkadhi, 2021)
+ instruktør-Q&A
21.30: Golden Butterfly
(Abdelhamid Bouchnak, 2021) + talk

TIRSDAG 16. AUGUST

EGYPTEN-AFTEN

16.45: From Cairo (Hala Galal, 2021) + debat
18.30: Defending Champion (Hisham Fathy, 2021)
+ talk
21.15: Feathers (Omar El Zohairy, 2021) + talk

ONSDAG 17. AUGUST

19.15: The Alleys (Bassel Ghandour, 2021)

TORSDAG 18. AUGUST

18.45: The Stranger (Ameer Fakher Eldin, 2021)

SØNDAG 21. AUGUST

17.15: From Cairo (Hala Galal, 2021)

MANDAG 22. AUGUST

16.45: Quareer (diverse instr., 2021) + talk

ONSDAG 24. AUGUST

21.15: Little Palestine (Diary of a Siege) + debat

MANDAG 29. AUGUST

PALÆSTINA-AFTEN

16.30: Kulturkløft eller kulturbro:
Palæstina og filmen / gratis talk
18.00: Let it be Morning (Eran Kolirin, 2021)

TIRSDAG 30. AUGUST

FILOSOFISK + MAROKKANSK AFTEN

16.45: Light upon Light (Christian Suhr, 2022)
19.15: Fatema, the Unforgettable Sultana
(Mohammad Tazi, 2022) + talk
19.30: Halal Cinema m. debat
21.30: Casablanca Beats (Nabil Ayouch, 2021) + talk

ONSDAG 31. AUGUST

21.15: Souad (Ayten Amin, 2021)

TORSDAG 1. SEPTEMBER

16.30: The Dam (Ali Cherri, 2022)
18.45: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
+ instruktør-Q&A

FREDAG 2. SEPTEMBER

19.15: Feathers (Omar El Zohairy, 2021)
21.30: Defending Champion (Hisham Fathy, 2021)
21.45: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film

LØRDAG 3. SEPTEMBER

19.00: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
20.45: Beirut: Eye of the Storm (Mai Masri, 2021)

SØNDAG 4. SEPTEMBER

14.00: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film

MANDAG 5. SEPTEMBER

KVINDEAFTEN

17.00: As I Want (Samaher Algadi, 2021)
18.30: Feminisme i den arabiske verden / gratis talk
(se cinemateket.dk)
19.00: Soula m. debat
21.15: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film

TIRSDAG 6. SEPTEMBER

16.45: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
19.00: Communion (Néjib Belkadhi, 2021)

ONSDAG 7. SEPTEMBER

16.45: Soula (Salah Issaad, 2021)
17:00: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
19.15: Let it be Morning (Eran Kolirin, 2021)
19.30: Casablanca Beats (Nabil Ayouch, 2021)
+ livekoncert
21.30: Forged (se Syrian Doc Days på cinemateket.dk)

TORSDAG 8. SEPTEMBER

17.00: The Dam (Ali Cherri, 2022)
21.15: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
21.30: Golden Butterfly
(Abdelhamid Bouchnak, 2021)

FREDAG 9. SEPTEMBER

13.30: Republic of Silence
(se Syrian Doc Days på cinemateket.dk)
17.15: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
19.00: Escape + instruktørbesøg
(se Syrian Doc Days på cinemateket.dk)

LØRDAG 10. SEPTEMBER

17.00: Europa (Haider Rashid, 2021) / Månedens Film
18.30: Captains of Za'atari + debat
(se Syrian Doc Days på cinemateket.dk)

SØNDAG 11. SEPTEMBER

16.30: The Story Won't Die
(se Syrian Doc Days på cinemateket.dk)

MANDAG 12. SEPTEMBER

17.00: Little Palestine (Diary of a Siege)
(Abdallah Al-Khatib, 2021) + talk
18.30: Syrisk bogcafé / gratis talk (se cinemateket.dk)
21.00: Beirut: Eye of the Storm (Mai Masri, 2021)

TIRSDAG 13. SEPTEMBER

16.30: Souad (Ayten Amin, 2021)
21.30: The Alleys (Bassel Ghandour, 2021) + talk

ONSDAG 14. SEPTEMBER

19.00: The Stranger (Ameer Fakher Eldin, 2021)
21.30: Halal Cinema m. debat

FREDAG 16. SEPTEMBER

19.00: Fatema, the Unforgettable Sultana
(Mohammad Tazi, 2022) + talk
21.30: As I Want (Samaher Algadi, 2021)

PRAKTISK INFORMATION

Sted: Cinemateket, Gothersgade 55, Kbh K
Tid: 15. august – 16. september 2022
Billetbestilling på tlf. 33 74 34 12
eller cinemateket.dk.

Ordinær billetpris: 85 kr.
(55 kr. for Cinematekets medlemmer).
Dog 100/70 kr. ved visninger med reception.

CINEMATEKET.DK